

Nro. 30.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Aprilisnek 12 ik napján 1799-ik
esztendőben.*

Béts.

Fels. Asszonyunk, Császárné ö Felsége, kedden dél utánötödfél orakor, a' Cs. K. Fels. udvarnak, Bécs varasának, és minden mostan uralkodó Kegyelmes Fejedelmét szívesen szerető jobbágyoknak örömköre, egy egesléges herczegetskét szült e' világra, kinek a' következett napon, 11 és 12 óra közt *Jósef* név adattatott a' szent keresztségben, a' melly örvendetes alkalmatosság, számos ágyú durogások által adatatott a' Bétsi Publicum tudtára.

Minthogy a' jelenvaló környülállások közt, önnön magának az Auszriai Birodalomnak is szükségé vagon az ónra: arra való nézve tetzette Ö Cs. K. Felségének, ezen hólnapnak 3-ikán ki adott parantsolatja által, minden örökös Német tarto-

mányiban és *Galliciában* is, az ónnak, golyóbis-
nak és frótnak, más idegen tartományokba való
ki hordatását, további rendelkezéseig, szorosan meg-
tiltani.

Constantin Orosz Nagy herczeg, a' Würtem-
bergi herczeggel együtt, tegnap este Szerentsélsen
ide érkeztek.

Hadi Történetek.

Azon véres tsatákról, a' mellyek Német Or-
szágoknak Svéviai kerületjében, *Stockach* környéken,
Martiusnak 25 és 26-ik napjain, Olasz Országban
Legnago mellett, 26-ik Martiusban, *Veróna* mel-
lett, azon, és Martius 30-ikán történtek, és a'
mellyeknek rövid historiáját a' *Magy. Kurirnak*,
2-ik Aprilisben költ 27-ik darabjának 411-ik, 's
több következő lapjain, nem külömben az *Apri-
lis 5-ikén* költ 28-ik darabnak kezdetében, Erd. Ol-
vasóinkal mi is közleni kívántunk, hosszas és kör-
nyülállásos tudositást közlött a' múlt szerdán este
költ Bécsi udvari Diarium az Olvasó Publicum-
mal.

Az *elsőről* tudniillik, a' *Stockach* mellett, Mar-
tius 25-ik és 26-ik napjain történt tsatáról, arról
tudósittyá *Károly* Kir. fő herczeg a' Fels. Cs. K.
udvari hadi Cancelláriát 1). hogy a' Martius 21.
ikén történt *Osterachi* tsata után, a' Jourdan Ge-
nerál meg veretett ármadiajának dereka *Engen*,
a' *Ferino* sereg osztálya, és a' *Rubi* brigadája *Sin-
gen*, a' *St. Cyr* Generalisé *Liptingen* mellett álla-
podtanak meg, a' hova tudniillik *Gr. Meerfeld*
Cs. K. General avantgardája által vissza nyomatott
vala. — 2) hogy *Jourdan* Fr. fő vezér *Engin* kör-
nyékén egész ármadiáját concentrirozta, és olly po-
sitiót választott magának, a' hol nagy munkával
lehetett volna ötet meg támadni. — 3) hogy mind
ő maga, mind a' több nevezett Fr. Generalisok Ő
Kir. herczegsége ármadiáját, 's több sereg osztá-
lyainkat nagy erővel meg támadták, néhány gya-
log és lovas seregeinket vissza nyomták, és fok

Órákig nékiek láttatott a' hadi szerentse kedvezni; hanem 4) minekutánna Ő Kir. Herczégsege rendeléséből a' *Wenkheim* gyalog regementjének két battallionja, és granatirosaink ellenek mentek, velek öszve tsaptak, a' *Nassau* és *Mack* vasás regementjei a' Fr. lovasságnak sorai közzé bé vágtak vólna; egészlen meg fordult a' koczka, meg veretett, meg futamtatott, 's egészlen *Liptingenig* visliza üzetett, és valamint a' viadal közben, ugy futasában is sok embert, 's egynéhány ágyút, és munitionos szekeret vesztett az ellenség. — 5) hogy *Martius* 26 ikán, reggeli ötödfél órakor ismét seregeinkre ütött *Jourdan* fő vezér *Walwies* nevű helység mellett, de hogy ekkor sem bóldogúlhatott, hanem újra meg győzöttetvén a' bé következett éjjel *Duttlingenig* visliza vontta magát, a' hova mindenütt nyomban üzettetett elő-járó seregeink által. — 6) hogy a' mi vesztéségünk 3000 embernél többre nem mént, a' kik rész szerént meg holtak és meg sebesitettek, rész szerént pedig fogságba estek és el tévedtek. — Az ellenség vesztéségét 5000 re teszi Ő Kir. Herczégsege, a' kik közzé azon 2000 ret is számlálni kellettük, a' kik vitéz katonaink által el fogatattak. — 7) hogy ezen tsatazásokban *Fürstenberg* és *Anhalt-Bernburg* herczegek betses életeket fel áldozták, amazt a' kartáts golyobis ölvén meg; e' pedig halálolos sebet kapván, a' Francziák fogságába hólt meg, 's más napon a' hóltak közt találtatott fel. Mind kettőnek halálát sajnállotta Ő Kir. Herczégsege, és az egész Cs. K. ármádia.

Utollyára azoknak a' Stabalis és fő tiszteknek neveikét is fel jegyzi Ő Kir. Herczégsege, a' kik ezen véres tsatákban mind hadi taktikajok, mind okos intezetjek, mind vitéz tetteik által mások felett meg különböztették magokat. Ide számláltnak a' *Württembergi* herczeg *Ferdinand*, *Gr. Nauendorf*, *Stipsits*, herczeg *Anhalt Cöthen*, *Schmidt B. Staader*, *Gr. Risch*, herczeg *Schwarzenberg*, *Gr. Gyulay*, *B. Kienmeyer*, *Gr. Meerfeld*, herczeg *Hohenlohe*, herczeg *Reisz*, és *Petrasch* Cs. K. Generál

lisok. — Az Obesterek közül *Duka* a' Gen. Quartiermeister Stabtól, *Szuhay* az ártillériától, *Mecséry* a' Mészáros huszár Regementjéből, *Gr. Keglevics* a' Császár husz. reg.ből, herczeg *Hohenlohe-Bartenstein*, a' Kerpen reg.ből, és több felsőbb 's alsóbb rangú tisztjeinket, a' kik mindnyáján méltókká tették magokat az ő Kir. Herczégsege által való különös ditsiretre. Szentiványi fő Strázsamester a' Mészáros Husz. Reg.ből, *Melzer* a' Ferdinand Regből ezen jó magok viselt tisztek közzé számláltatnak. —

A' második, t. i. a' *Legnago* mellett, Mart. 26-ikán történt tsatát, is körülállásosan elő adja az udvari Diárium, de mivel már ezt is közöltük Erdemes Olvasóinkal a' 2-ik Aprilisben költ 27-ik darabjában a' Magy. Kurirnak, erről is tsak a' következőket jegyezzük meg: 1) hogy ezen tsatának kezdete alatt *Marquis Chatelier* Gen. Major és Gen. Kvártélymester is oda érkezett, és mindjárt akkor hasznos szolgálatot tett *Kray* F. M. Lajtinántnak. — 2). hogy a' vacans *Wartensleben* Regementjéből való fő Strázsamester *Reinhard* ellen, ki az ellenség ellen küldetett első Colonnét vezérlette, leg nagyobb erőt fordítottak a' Francziák, és hogy ezen colonne mellett lövetett agyon *Mercandin* Obristlajtinánt. — 3) hogy a' *Legnagoi* vár Commendánsa *Skal* Oberster az alatta lévő katoná örizettel; reggeltől fogva az armadiának oda lett érkezéséig tartoztatta az ellenséget. — 4) hogy minden azon ütközetben jelen volt tisztek ditsiretes magok viseletek által megérdemlették volna a' nevenként való neveztetést. — 5) hogy a' Generál Kvártélymester-Stabnál lévő fő Strázsamester *Ujházy*, a' *Nádasdy* gyalog Regementénél szolgáló granatiros fő hadnagy *Diez*, *Engelbert*, és *Gebbert* fő hadnagyok, leg inkább megkülönböztették magokat — 6) hogy az esteli 7 órakor meg verettetett, és el futott ellenséget, a' mezőségen lévő sok gödrök miatt nem üzhették hathatosan lovasaink. — 7) hogy az ellenségnek

vesztesége 2000 emberre reá ment, a' kik közt Gen. *Vignelle* hőltan maradt, Gen. *Delmar* pedig nagyon meg sebesítettetett. — 8.) hogy 8. ágyut, 3 haubit-
 zát 's 32 munitziós szekeret nyertek, és 511 Fran-
 cziát fogtak el győzedelmes seregeink, és azok közt
 22 fő tisztt, 9. szergent vagy Strázsamester, és 480
 köz emberek vóltanak. — 9) hogy a' mi népünk
 közzül 1 Stabalis és 3 fő tisztt, 's 103 all tisztt és
 köz ember hőlt meg; 24 fő tisztt, 863 all tisztt és
 köz ember esett sebbe, és 82 fogatott 's tevelye-
 dett el.

A' *Verona* mellett, ugyan azon napon történt
 első viaskodásról illy summás, de fontos tudosi-
 tást küldött *Kray* Cs. K. Feldmarsal Lajtinánt a'
 Bécsi Cs. K. udvari hadi Cancelláriához:

Keim F. M. L. még *Martius* 24-ik napjan bi-
 zonyos hirt vett arról, hogy *Villa-Franca* és *Ca-*
stel Nuovo környékén nagy erővel gyülljön öszve
 az ellenség; azért nemtsak maga szüntelen vigyá-
 zott, hanem Gr. *Hohenzollern* Generált is tudositot-
 ta arról, a' ki mingyart akkor 5. muskatéros, 's
 1. granatéros batallionnal és 7 escadron lovasággal
 ki indulván, *Martius* 25-ik napjának reggelén már
Verona alatt vólt, éppen abban az órában, a' melly-
 ben *Liptay* Gen. Major is 3 batallion gyalogság-
 gal oda érkezett.

Mintegy 25 vagy 30 ezer emberrel igyekeztek
Serrurier, *Victor* és *Grenier* Fr. Generalisok *Ve-*
ronára rohanni, mellynek el követésére hogy annyi-
 val nagyobb kedve legyen a' már 15 napoktól
 fogva minden zsold nélkül élősködő Francziaság-
 nak, azt igirték, hogy ha *Veronát* el veszik, két óráig
 tartó prédálást fognak nékiek engedni.

A' szökött katonák, sőt a' tisztek által előre tu-
 dosítatván ezekről *Keim* F. M. L., minden tartalék
 truppokat ki rukkoltatott, és minekutánna a' *St.*
Lucia és *St. Massimo* mellett lévő postyainkat
 egész dühösséggel meg támadta vólna az ellenség,
 minekutánna kéttzér, és mindenkor pihent sereg-
 gekkel attakirozta vólna hadi népünket, mind

annvizor nagy veszteségével veretett vissza, a melly alkalmatossággal mi is sokat vezgettünk, de sokkal többet az ellenség. A' miéink közül 1 Stabalis es 11 fő tizst, 's 991 köz ember hólt meg; 3 stabalis 's 39 fő tizst, és 2675 köz ember esett sebbe. A' *St. Lucia* ostromoltatásakor mintegy 1000 köz emberünk, és több tizstjeink fogattattak el. — Ellenben 8 vagy 10 ezerre könnyen lehet az ellenség veszteségét tenni. Fogságunkba 316 ember esett közzülök, a' kik közt két batallion *Commendans* és 35 hadi tizst vagyon.

Minden ezen ütközetben jelen vólt népünkét és tizstjeinket magaslatja *Keim* F. M. Lajtinant. Nevenként nevezi Gróf Gyulait, a' 48-ik magyar Régementnek Obersterét, Gróf *Hohenzollern* Gen. Majort, az 5-ik huszár regementől *Steingruber* fő Strázsamestert; *Karajczay* könnyűszerű lovas regementéből Gr. *Nesselroth* és B. *Wesselényi István* kapitányokat 's másokat többeket a' Nemet Regementbeli tizstek közzül.

A' *Verona* mellett, *Martius* 30-ikan történt 2 ik tsatát ekként adja elő *Kray* F. M. Lajtinánt. *Martius* 29 ik napján, este, egy hadi tizstet küldvén ő hozzá *Victor* Fr. General, 24. óráig tartó fegyverszünést kívánt tőle; de ő tsak a' következő napnak déli órajáig engedte azt meg, mellyet nemtsak el nemvárt az ellenség, hanem már dél előtt 10. órakor, az *Ets* vize tulsó partyán állott külső vigyázoinkat meg támadta, hátrább nyomta, és hogy *Veronát* környülvehesse, a' *St. Ambrosio* mellett lévő hegyeken fel 's alá marfirozott. Ekkor egynehány batallion gyalogságot, és három regement lovaságot, u. m. a' *Lobkovicz* és *Karajczay* könnyű szerű lovasait, és a' 7-ik huszár regementét kirukkoltatván *Kray* F. M. L. *Verona* városából, egyszeribe vissza üzette az ellenséget, a' melly alkalmatossággal 1114 Francziát fogtak el vitéz katonáink, és könnyen rá ment ezer főre az ellenség meg hólt és sebbe esett embereinek a' száma, részünkről pedig tsak 46 hólt meg, és 166 kapott sebet.

Továbbá arról tesven *Kray* F. M. L. jelentést, hogy minekutánna az ellenség, Aprilis 1-ső napján, újabb mozdulásban lenni tapasztaltatott volna, a' Gr. *Hohenzollern* Generál kórmánya alatt lévő, 2 lovas regimentből és 5 batallien gyalogságból állott avantgardát *Castel-Nouvo* ig előbbre rukkoltatta, a' melly az *Ets* folyó vizén által menvén, és több seregeink által is, nevezetessen az 5-ik huszár regiment által segittetvén, *Peschier*áig és *Villa-Franca*ig nyomult előre, a' hol 29 Fr. tisztet, 800 köz embert fogott el, e' mellett 2 ágyöt, 9 munitios szekeret, 300 darab fegyvert, és 1 szekér lisztet nyert el. — Most már az *Ets* folyóviz és *Legnago* közt tartózkodik az ellenség tábora.

Ma, dél előtt 10 órakor egy Tudositást adott ki a' Fels. udvari hadi Cancellária azon ütközetről, melly e' folyó hólnapnak 5-ikén, Olaszországban, az *Ets* folyó viz mellett történt. A' mint *Kray* F. M. L. jelenti, éppen akkor, a' midőn 3 colonnéval készült volna ő ellene az ellenség, ezt ő maga támadta meg annyi colonnéval, és ámbarsétét estig, most az egyik, majd a' másik félnek láttatott legyen is a' hadi szerentse kedvezni: mindazáltal végtére a' mi seregeink diadalmaskodtak, meg tartottak a' tsata piaczt, el foglalták a' *Magnani* Fr. tábort, el üzték az ellenséget, és ha a' setét éjjel őket meg nem akadályoztatta volna, meg nem szüntek volna kergetésétül. Itten 11 ágyút, 30 munitios szekeret, 's 7 zászlót nyertek, és 2000 Francziát fogtak el vitéz katonáink. — Veszességünket 2000 emberre teszi nevezett Generálisunk, de sokkal többre az ellenségét mivel valamint köz vitézeink, úgy felsőbb 's alsóbb rangú tisztjeink is, tsudálkozásra méltó vitézséggel viaskodtanak. A' több sebbe esett tisztjeink közzül nevenként nevezni említett Generálisunk, *Mercandin* és *Kovachevich* Cs. K. Generálokat, és *Gyulay* Oberstert. — Ezen ütközetről is bővebb tudositást ígér a' nevezett Generálisunk.

Német Ország.

A' Cs. Kir. Rénusi ármadia, a' Francziákkal kezdett újabb háborúnak kezdetétől fogva, minden tsatáiban szerentsés vólt ellenek, és minekutánna, a' Svéviai kerületből őket egészlen ki üzte, 's maga pedig előbre nyomúlt vólna, *Martius 30-ikán* a' Helvécziai földre is bé ment, 's mingyárt akkor el foglalta annak vég várasát *Schafhausent*.

Károly Kir. Fő herczeg, ezen gyözedelmeskedő ármadiának fő vezérje, illyeten foglalatú hirdetményt küldött a' Helvétusokhoz:

A' Fr. ármadián vett gyözedelmeink után, a' melly minden előre való had izenés nélkül, vólt tanyáiból előbre nyomúlt, 's minden részről el kezdette az ellenségeskedést, bé léptek az én fő kormányom alatt lévő hadi seregek a' Helvétus földre, nem azért, hogy a' baratságos indulatú Helvétusok ellen hadakozzonak, hanem hogy a' köz ellenséget nyomba üzzek, a' melly ellen ti magatok is jobbadon vitézi módon hadakoztatok, régi szabadságtoknak 's mástól való nem függésteknek fenn tartásáért, és egyedül ellenségeiteknek hatalma által ejtetődttetek azon szerentsétlen állapotba, a' mellyet ti keservesen éreztek, és a' melly eránt való békételensegeteket világossan ki nyilatkoztattátok. — Egyébb fortélyok és eszközkön kívül, a' mellyek által titeket ezen mástól való függés és engedelem állapotjában tartani kívántak; azzal is éltek, hogy el akarták azt veletek hitetni, mint-ha a' Cs. Kir. udvarnak fel tett szándéka lett vólna hazatokat fel darabolni, 's el foglalni. Mostan is azt hirlelik, 's az által akarnak benneteket fel lármázni, hogy a' Császári Királyi ármadia el nyomni, 's ki pufztítani igyekezzék titeket. — Ezek inditottak engemet annak köztetek való ki hirdetésére, hogy Ő Cs. K. Felsége, valamint ennekelötte való időkben, úgy ezután is baratságos izomfzédtségben kíván veletek élni, és

hazátokat előbbi szabadtsága, mástól való nem függése, egészése, jussai, 's örökségei bírása mellett továbbra is igyekezik meg tartani. Hanem én is egész bizodalommal vagyok az eránt, hogy az én fő kormányom alatt lévő hadi seregek, a' mellyek egyedül ezen közönséges tüzta célból léptének a' Helvétus földre, minden jól gondolkozó, és hazájának boldogságát szívéen viselő Helvétus által baratságossan fog fogadtatni, és segittetni, és hogy mind azokat, a' mellyek általa a' háborúnak terhe öregbitetne, szorgalmatosan el fogja a' Helvétus nemzet távoztatni. — A' több szerentsés követke- zések közt, a' mellyek az illy baratságos maga viseletből Helvécziára háramlanának, az is egy lészén, hogy azon intézetek, a' mellyekre az ellen- ség feltételei, és erőszakoskodásai adtanak alkal- matosságot, egészlen el háritódnak, és a' Német Ország 's Helvécziái közt vólt előbbi baratságos tarsalkodas és kereskedés, újobban fel fognak ál- litódni. *Költ Martzius 30-ik napján 1799.*

Martius vége felé, számos Franczia és Auszriai meg sebesített katonák vitettek *Augspurgba*, a' kik rész szerént ott maradtak, rész szerént pedig to- vább küldettek. Az oda való polgarság, semmi külömbséget nem tévén a' sebesek közt, egy for- mán kivánnnyák fájdalmaikat élellet és itallal enyhi- teni. Sok jó asszonyok leányaikkal egyetemben té- pés tsinalasában foglalatoskodnak, az oda való seb- orvosok pedig nagy segítségekre vagynak a' be- tegeket és sebeseket gyógyító Cs. K. tábori seborvo- soknak. Az oda való Káptalan 50 Carolint küldött Gr. *Lehrbach* Cs. K. Ministernek olly véggel, hogy azokat osztassa ki a' haza meg szabaditasa mellett meg sebesített katonák közt.

A' Frankfurti szabad Imperialis városnak la- kosi nagyon panaszkodnak az ott múlt hólnap- ban esett Országos vásár ellen, 's arról azt írják, hogy annál tsendesebbet de szomorúbbat soha sem értek. Adók ugyan nagy számma! vóltak, de

vevők olly kevesen, hogy tsak imitt amott lehetett a' sátorok előtt vásárlókat látni.

Az *Ulma* és *Ingolstadt* közt dunán lévő álló hid elbontatván, a' Frankfurtból *Augsburgba* menni igyekezett posta szekér egy hidason akart a' Dunán által menni, a' melly a' hajósok vigyazatlanságok miatt a' viz partyától nem meffze el süllyedvén, az utázok közül egy kép festő, felesége szeme látára, a' vizbe fúlt. — Minthogy az el süllyedett posta szekér azután 12 órával vonatott ki a' vizből, minden azon vólt levélek és portékák meg nedvesedtek.

Gr. *Dietrichstein*, Cs. K. General Major lett, a' Berlinben minap meg hólt herczeg *Reus* helyett oda való követté; a' hová *Martius* 19-ik napján szerentséffen meg is érkezett.

Helvétziai Respublika.

Azon 18000 főből álló segítő seregnek ki állítására, a' mellyet a' Helv. Directorium meg egyezéséből azon Respublikának Cantonjaiban igyekezett a' Fr. Directorium ki állítani, 100000 Helvétziai livert ajánlott a' két Törvénytevő Tanáts. — A' Helvétziai katonaság organizatiojáról hozott törvénynek azon cikkelyét, a' melly a' maga helyett másnak ki állítását meg engedte, mint az öszve verbuálásnak nagy akadályát, ef törölte.

A' *Luzernben* lévő Fr. követnek, *Perrochel* polgárnak azon jegyzésére, mellyben azon 18000 főből álló sereg ki állításának restes folyamata ellen panaszkodott, azt felelte a' Helvétziai Directorium, hogy ennek nem ő, hanem a' Fr. Kormányzék légyen főbb oka, a' melly az azon seregnek öszve verbualására, és táplaltatására igirt sumrát meg nem küldötte.

A' miólta a' Fr. truppok Helvétziából ki költöztek, azólta könnyebben lélegzenek a' Cantonok, és mindenütt magok a' polgári katonák állanak vigyazaton. — *Bernából* épen azon napon kellett volna a' Fr. katonaságnak ki marsirozni, a' melylyen azon városba a' Francziák bé költöztenek,

tudniillik, *Martius* 5-ikén; hanem tartván a' helytartó az ott lévő anarchistáknak mozgásaiktól, 2000 embert hagyatott ottan hátra. — A' *Sentis* nevű Cantonban valósággal ki ütötte magát a' nyughatatlanság, a' mellynek ideje korán leendő megfojtására, egy 1000 főből álló *Tigurumi* sereg, 4. ágyuval, 200 Francziával, 's egy ártilléria compániával küldetett oda, a' kiknek oda való kisirésekre három Nemzeti képviselőt, ugymint *Gráf, Schlumpf,* és *Herczog* polgárokat küldötte oda a' Directorium, olly véggel, hogy ezek szorgalmatosan foglalatoskodjanak a' meg háborított tsendesség vissza állításában.

Graubündenben sok pusztitást és kegyetlenséget vittek végbe a' Francziák. E' végre számos Községek és Kerületek folyamodtak a' Helv. Directoriumhoz, kérvén, hogy vesse magát közbe a' Fr. Kormányzéknel, hogy vessen azon törvénytelen ségeknek már valahára határt. — Polgár *Rapinot*, mint Fr. *Commissarius Churba*, *Graubünden*nek fő várasába küldetett.

Francia Respublika.

A' nép felsősége innepének napja, mind *Párisban*, mind egész Fr. Országban nagy pompával vitődött végbe *Martius* 21-ik napján. — (Épen azon a' napon, a' mellyen *Károly* Fő herczeg a' *Jourdan* armadájának, *Ostrach* mellett keserü vendégséget adott.) A' következett napon *Párisban* és az egész Respublikában el kezdődtek a' választó Gyülekezeteknek gyülléseik.

A' Párisi officialis ujság levél a' *Redacteur*, *Martius* 22-ik napjáig, semmit egyebet nem jelentett a' hadi történetekről, hanem hogy Gen. *Mas-sena*, *Graubündiát* és *Veltinát* el foglalta.

Azok a' Fr. tisztek, a' kik ennekelötte a' *Turin*ban okozott támadás miatt, a' *Brianconi* kastélyba küldettettek fogságba, most mindnyájan szabadon botsáttatván, előbbi tisztségeikbe vissza helyheztedtek.

A' *Meczi*, avagy *Metisi* katona őrizet a' *Ber-*

nadotte tartalék ármadiájához parantsoltatott marsirozni. — A' 27-ik *Martiusi* Brüsszeli tudositások szerént, minden Belgiomi Ofztályokban vólt katonaság oda fog marsirozni.

A' tengeri dolgokra ügyelő minifter, tengeri *Commissarius Blad*, egynehány azon hivatalbeli tisztviselők, és egynehány hajó seregbeli tisztek által kisirtetvén, *Martius* 17-ik napján *Brestbe* indult. Ellenbe *Morard de Galles* Vice-Admiralis *Brestből* Párisba hivattatott a' Directorium által.

Az eddig Angliában fogságban tartatott Fr. hadi tisztek, tiszti parolájokra, vissza botsattattak Fr. Országba.

A' *Fructidor* 18-ikán (September 4-ikén) *Cayennebe* számkivetésbe küldetett, de onnan el szökött személyek, későbbben az *Oleroni* sziget rendeltetvén számkivetéseknek helyéül, egymás után mindnyájan jelentették magokat, és passzuft kértének magoknak az oda való szabados menetelre.

A' Gyülekezeteknek válaszó gyülléseikben, a' mellyekben tudniillik a' törvényhozó Tanátsokból ki lépő tagok helyett ujabb tagokat kellene választani, kevesen jelennek meg a' választó polgárság közzül, a' mellyből a' a' népnek Franczia *Constitutio* eránt való lágy melegségét lehet észrevenni. — Fr. Orzágnak déli tartományáiban erősen iparkodnak a' Jakobinusok és Anarchisták, hogy az ő inyek szerént való Nemzeti képviselők választatódjanak.

Azon Franczia hadi tisz, a' ki a' Szárdinai Királyt Turinból Florentziába, 's onnan Livornóba kisirtette, azon Felségtől egy szép arany piksift, testverjeitől pedig két szép paripát és egy repetáló arany órát kapott ajándékba.

A' *Belgiomi* insurgensek ujabb vérszemet kapván a' Fels. Auszriai Ház és Francziák közt tamadt háborúnak hírével, két igen véres tsatával kezdettek el a' republikánusok ellen való ellenségeskedést, mellynek egyike *Kempenlandban*, vagy *Cam-*

piniában, a' masika, a' Móza vize környéken Hollandiai *Brabantziában* történt. E' miatt egyetlen egy helység sem mérefzlett ottan válaszó gyűléseket tartani, tartván attól, ne hogy áldozattyaikká legyenek a' republikánusok az insurgenseknek. — Leg hevesebb vólt azon tsatájok, a' melly *Ar-schoot* környékén történt, a' mellyben ambár nagy erővel lettenek légyen is a' republikánusi seregek, még is mindazáltal az insurgensek tartották meg a' tsata piatzot, és már most *Lovanium*, *Mechlinia* sőt *Brüssel* környékén is mutogattyák magokat. Másik tsatájok *Herczogenbusch* környéken esett, mellyben a' Hollandiából Rénus mellé marsirozó Fr. seregek segítségekre léven a' republikánusi tsatázó truppoknak, vesztettek, és széllyel szóráttak a' Belgiomi insurgensek. — De azért még is szüntelen öregbedik a' számok, és sem segyver, sem munitió nélkül nem szükölködnek.

Olasz Ország.

Az ide küldetett Fr. fő vezér *Scherer* Generál egy hirdetményt küldött a' kórmányára bizatott Olasz Országi és Nápolyi ármadiákhoz, a' mellyben magát azoknak ajánlya, 's a' szoros katona fenyték tartásra, 's vitézségre serkengeti.

Ezen Generál minden hólnapra 1. millió livért kíván a' Cisalpina Respublikában lévő Fr. ármadiának taplalására a' Cisalpinai Directoriumtól. — Mellyre nézve számos nemzeti jószágokat rendelt a' Törvénytevő Tanats, mellynek el adattatásokból azon summat ki szerezni lehesen. — E' mellett azt is el végzette, hogy minden Capitalista lakos 5. per Centumot fizessen a' maga tehetségétől.

Vignole és *Gouthier* Fr. Generálisokra bizatott a' Toskánai Nagy Herczagségnek el foglaltatása, a' mellybe a' *Luckában* ölzve gyült seregek fognak küldettetni. — Itten, tudniillik *Luckában*, két ex-nemesek, ugymind *Trenta* és *Ottolini* titkos pártosággal lévén vádoltatva, fogságba küldettek, a' hazájokból ki költözött nemesek pedig tartoz-

nak két nap alatt magokat jelenteni, 's többé sem mi Nemesnek meg nem engedetik azon Respublikából való kiköltözés.

A' *Martius* 17-ik napján költ *Florentzai* tudósítások szerént már akkor minden óldálról körül vették a' Fr. seregek azon Herczegséget, és nemcsak a' Luckai Respublikában, hanem *Peruggiában*, és *Bononiában* is nagy számmal gyüllöttek öfzve, 's a' mint mozgásaikból észre venni lehetett, legelőször is *Livornót* fogják el foglalni. — Ezen fenyegető gonofznak el távoztatására, arra kötelezte magát a' Toskánai Nagy és Fő Herczeg, hogy a' Fr. Directorium által erőszakosan kivantatott 1. milliomot is le fogja fizetni, a' minthogy már 300000 livert azon adóból le is tétetett. Azonban azon Nemzetbeli Consulok, a' mellyek fegyvert fogtak a' Francziák ellen, a' töllök való felelem miatt, egynehány hajokat bérlettek ki *Livornóban*, hogy onnan ideje korán el mehesse nek.

Azt írják *Martius* 4-ikén Nápoly városából, hogy az ott lévő Fr. truppok nagyon szeretik *Macdonald* Generált, a' ki azon környéken számos hadi népet igyekezik táborba szállítani. — A' *Casertában* lévő Fr. katona őrizetet bé kerítették, 's meg lehetöffen is szorongattak a' hegyek közzül le ment parasztok, a' kik ellen küldetett Francia lovas sereg osztály, őket csak nem mind egy lábíg le vagdalták.

Az *Abruzzó* és *Apulia* tartományokbeli insurgensek ellen ment Fr. Gen. *Duhem* azt írta *Martius* 9-ikén *Foggiából*, hogy ő a' *Capinata* tartományban, nevezetessen a' *St. Severoi* hegyeken magokat jól bé sántzolt, jól fel fegyverkezett, és lovassággal 's ártilleriával meg erőffitett 10000 főből álló insurgeneket meg tamáda, meg verte, jobbadon mind le aprította, és egy se maradt volna közzülök életben, ha feleségjeiket és gyermekeiket magok eleikbe nem állították volna, 's egyedül ezeknek közönhetik életben lett meg hagyattatásokat. De még is 3000-nél több maradt

közzülök a' tsata piaczon. Mind zászlóikat, mind ártilleriaikat el vették a' győzedelmesek ; melly történet után, *Manfredonia, St. Marca, Torre Maggiore*, és több körülbelől lévő Közönségek deputatusokat küldötték, 's magokat alájük vetették a' Francziáknak, és mar most egész Apulia birodalmok alatt vagon.

Elegyes Történetek.

A' napkeleti Indiában, Spanyol Koronához tartozó *Filep* szigetjeit el akarták az Anglusok foglalni, de nem szolgált nékiek ebben a' hadi szerezte. — A' *Luckai* várnak meg ujjításában, és új erősségekkel leendő öregbitésében szorgalmasan munkálódnak a' Francziák. — A' Fels. Szardiniai Király 8 napokat töltött el a' tengeren, és 3-ik *Martiusban* érkezett a' Szardiniai szigetnek anyavárasába *Cagliariba*. — A' Würtembergi hercegi udvari híres *Calcographus*, az az réz metszőt, *Ketterlinus* urat, a' Pétersburgi szép mesterségek Akademiájának rendes tagjává tenni, 's néki 1200 rubel elztendőnként való fizetést rendelni méltoztatott az Orosz Császár. Oda leendő utazására 300 aranyat küldött nékie.

A' Palatinatusi Választó Fejedelemség kasszaira és közönséges jövedelmeire Gen. *Bernadotte* által tétetett sequestrumot, le vétette azokról, 's minden hutorjait, 's egyéb jószágait vissza adotta a' mostani Vál. Fejedelemnek a' Fr. Directorium. — A' *Bernai, Luzerni* és *Freiburgi* előbbi Kormányzék tagjaira vetett adót is el engedte. — *Acton* Nápolyi fő minisztert el botsátotta a' Fels. Király maga szolgálatjából, 's helyette, egy hív és tudós Siciliai fő emberekből álló Tanátsot vett maga melle, 's erre bizta a' közönséges dolgoknak folytatását. — Minden Spanyol Országban mulató Amériikai, és napkeleti Indiai polgári 's hadi tisztviselők Királyi parantsolatot vettek a' hazájokba való vissza térésre, a' ki annak nem engedelmeskedik, meg fosztatik hivatallyától. — A' *Graubündenből* ki költözött patrioták lassan lassan vissza mennek honnyaikba. — Az A. Belgiumi

polgári hitet le nem tett papság közzül 17 szekérel vitettek *Párisba*, a' honnan számkivetésbe fognak küldettetni. A' Gen. *Bernadotte* armadiája mind közelebb közelebb vonnya magát a' *Filipsburgi* várhoz. — *Achard* úr igen szerentsés a' répából való tzuksor készítésében. — A' Fényes Portánál lévő Sganyol követ gyakorta sürgetvén, a' Fr. Követnek *Ruffin* polgárnak szabadon való botsattatását, azt a' nem várt választ vette, hogy maga is takarodjon el *Konstánczinápolyból*. — Az itt lévő Európai követekkel azt a' hirt közlötte a' *Reis-Effendi* a' F. Porta első Talmátsa *Ipsilandi* herczeg által, hogy az *Alexandriai* kikötő helyet zárva tartó Anglus flotta kilencz hadakozó hajóját vette ottan el a' Francziáknak. — A' *Graubündenben* Francziák által el fogatott Cs. K. Gen. Maj. *Aufsenberg*, Martius 14 ikén vitetett Tigurumon keresztül Fr. Országba. — *Bernában* azon lakosoknak ablakaikat, a' kik a' Francziáknak *Graubündeni* gyözedelmeket házaiknak éjjeli meg vilagofitásával akarták ki nyilatkoztatni, bé verték az előbbi Constitutió titkos barátjai. — — *Hocze* Cs. K. derék Generális, a' ki születésére nézve, *Tigurumi* fi, minden Helvécziai polgári jussától megfosztotta a' *Luzerni* Directorium. *Tyrolisnak* *Kuffstein* nevű erősvára, egész esztendőre valóeleséggel töltetik meg. *Augsburgból*, minden ott tartózkodott Fr. emigransoknak ki kellett 48 óra alatt takarodni. — Sok Helvétus ifjak vagynak a' Cs. K. armadiánál, a' kik hazájoknak moltani Constitutiója ellen fegyverrel szolgálni kívánnak. — A' 2-ik Orosz nagy hercegnek *Constantinnak* hitvese, született *Sax-Coburg* herczeg asszony, az alatt, mig férje *Olasz* Országban volontéroskodik, szüléinél fog mulatni. — A *Rastadi* Congressusnak vagy további meg maradása, vagy széllyel oszlása a' hadnak folyamotjátul függ. — A' *Pedemonti* insurgenseknek nagy része *Austriai* kokardát visel a' kalapján.

A' mai posta napon, *Egyiptom Historiájának* 5-ik arkusával kedveskedünk Erd. Olvasóinknak.

D. D. S.